

NODOKĻU LIKUMDOŠANAS JAUNUMU APSKATS (FEBRUĀRIS, 2013)

Normatīvie akti

Grozījumi noteikumos par ziņu sniegšanu Valsts ieņēmumu dienestam par uzņēmuma darbiniekiem

Šī gada 19. februārī ir veikti grozījumi Ministru Kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumos Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli".

Veiktie grozījumi paredz, ka no 2013. gada 1. jūlija darba devējam (tai skaitā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam), reģistrējot katru darba ņēmēju Valsts ieņēmumu dienestā (VID), ir jānorāda darba ņēmēja profesijas kods atbilstoši Profesiju klasifikatoram. Ja mainās darba ņēmēja profesijas kods, darba devējs nākamajā mēnesī līdz datumam, kas noteikts kā ikmēneša obligāto iemaksu veikšanas termiņš, iesniedz VID informāciju par darbinieka jauno profesijas kodu.

Grozījumi arī paredz, ka turpmāk darba ņēmējam pašam būs iespēja sniegt ziņas VID par darba attiecību pārtraukšanu un darba ņēmēja statusa zaudēšanu, ja to savlaicīgi nav izdarījis darba devējs.

Turklāt, grozījumi nosaka, ka turpmāk darba devēju ziņojumos, kas ir iesniedzami VID, ir jānorāda darba ņēmēja nostrādāto stundu skaits mēnesī par pilnīgi visiem darba ņēmējiem, nevis tikai par tiem, kuru darba ienākumi nesasniedz valstī noteikto minimālo mēnešalgu.

Bez tam, visiem darba devējiem (tai skaitā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem), pēc 2013. gada 1. jūlija ir pienākums, iesniedzot VID darba devēja ziņojumus, norādīt ziņas par esošo darba ņēmēju profesijas kodiem.

Saskaņā ar veiktajiem grozījumiem ir attiecīgi veiktas izmaiņas arī VID iesniedzamajā veidlapā „Ziņas par darba ņēmējiem”.

Grozījumi pieejami [šeit](#).

Daļa no pieņemtajiem grozījumiem stājas spēkā 2013. gada 1. martā, savukārt grozījumi attiecībā uz ziņu sniegšanu VID par darba ņēmēju profesijas kodiem un nostrādāto stundu skaitu stājas spēkā 2013. gada 1. jūlijā.

Šajā apskatā:

Grozījumi noteikumos par ziņu sniegšanu VID par uzņēmuma darbiniekiem

Par fizisko personu gada ienākumu deklarāciju iesniegšanu

Tiesu prakse

VID uzziņas

Par fizisko personu gada ienākumu deklarāciju iesniegšanu

Atgādinām, ka saimnieciskās darbības veicējiem, individuālo uzņēmumu, arī zemnieku un zvejnieku saimniecību īpašniekiem, kuri ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji, gada ienākumu deklarācijas par 2012. gadā gūtajiem ienākumiem VID ir jāiesniedz no 2013. gada 1. marta līdz 3.jūnijam, obligāti izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, bet fiziskās personas (arī saimnieciskās darbības veicēji) gada ienākumu deklarāciju VID var iesniegt no 2013. gada 1. marta gan papīra formātā, gan elektroniski.

Gada ienākumu deklarācijas par 2012. gadā gūtajiem ienākumiem ir obligāti jāiesniedz tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri:

- veikuši saimniecisko darbību;
- guvuši ienākumus ārvalstīs;
- guvuši ar nodokli neapliekamos ienākumus, kas kopumā 2012. gadā pārsniedza 2160 latus;
- guvuši ienākumus, kuri apliekami ar 10% nodokļa likmi (piemēram, ienākumu no kapitāla), un no kuriem nodoklis nav ieturēts ienākuma izmaksas vietā;
- guvuši citus ar nodokli apliekamus ienākumus, no kuriem izmaksas vietā nav ieturēts nodoklis.

Tiesu prakse

Par skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanu

2013. gada 1. februārī Valmieras Administratīvā rajona tiesa savā spriedumā (A420467312) ir sniegusi skaidrojumu par likuma „Par nodokļiem un nodevām” 30. panta pirmās daļas piemērošanu, kas aizliedz nodokļu maksātājiem skaidrā naudā veikt darījumus, kuru summa pārsniedz 10 000 Ls (no 01.01.2013. - 5 000 Ls).

Šajā lietā tika skatīts strīds par to, vai uzņēmums drīkstēja fiziskajai personai skaidrā naudā izsniegt vairākus bezprocentu aizdevumus, kuru kopēja summa pārsniedza 10 000 Ls.

Tiesa pēc būtības ir norādījusi, ka 10 000 Ls ierobežojums attiecas uz katru konkrēto darījumu, nevis uz vairāku darījumu summu. Tai pašā laikā tiesa ir norādījusi, ka nodokļu maksātājiem ir aizliegts mākslīgi apiet likumā „Par nodokļiem un nodevām” 30. panta pirmajā daļā minēto ierobežojumu, vienu darījumu sadalot vairākās daļās. Līdz ar to tiesa uzskatīja, ka konkrētajā lietā viens darījums (aizdevuma izsniegšana) tika mākslīgi sadalīts vairākās daļās, kā rezultātā nodokļu maksātājs ir pārkāpis likumā „Par nodokļiem un nodevām” 30. panta pirmajā daļā paredzēto ierobežojumu.

Par fiziskās personas ienākumu atbilstību izdevumiem

2013. gada 11. februārī Valmieras Administratīvā rajona tiesa izskatīja lietu (A420724110), kurā fiziskā persona sūdzējās par VID veikto nodokļu uzrēķinu, kas bija pamatots ar to, ka šīs fiziskās personas izdevumi pārsniedz deklarētos ienākumus 2007. un 2008. gadā. Fiziskā persona apgalvoja (un iesniedza attiecīgus pierādījumus), ka kopš 1996. gada katru gadu tā saņēma dividendes no konkrēta uzņēmuma un pateicoties šīm dividendēm, uz 2007. gada sākumu personai bija izveidojušies naudas uzkrājumi, kas tika arī tērēti 2007. un 2008. gadā. Nodokļa audita laikā VID ir ņēmis vērā informāciju par šīs fiziskās personas saņemtajām dividendēm tikai laikā periodā no 2004. gada nevis no 1996. gadā.

Tiesa šādu VID pieeju atzina par nepareizu un norādīja, ka VID nepamatoti nav ņēmis vērā un nav izvērtējis personas iesniegtos pierādījumus par viņa līdzekļu uzkrājuma avotu no dividendēm par laika periodu līdz 2004. gadam.

Faktiski minētajā spriedumā tiesa atzina, ka fiziskās personas drīkst pamatot savus izdevumus, kuri rodas konkrētajā taksācijas gadā, ar ieņēmumiem, kuri ir radušies iepriekšējos gados. Turklāt, nepastāv nekādi ierobežojumi attiecībā uz periodu, kurā šie ieņēmumi ir gūti. Proti, ja tiek auditēts, piemēram, 2012. taksācijas gads, tad 2012. gadā radušos izdevumus (ja tie pārsniedz deklarētos ieņēmumus) var pamatot ar ieņēmumiem, kuri ir gūti, piemēram, 1993. gadā ar nosacījumu, ka ieņēmumi ir pamatojami.

VID uzziņas

2013. gada februārī VID ir sniedzis arī šādas uzziņas nodokļu jautājumos:

- Ar nodokli apliekamā ienākuma palielināšana par izsniegto bezprocentu aizdevumu saistītam uzņēmumam.
 - Uzziņa tika sniegta par situāciju, kurā uzņēmums izsniedza bezprocentu aizdevumu citam saistītam uzņēmumam.
 - Sniedzot uzziņu, VID ir norādījis, ka atbilstoši likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” normām, darījumos ar saistītām personām ir jāievēro tirgus cenas princips un, ja ir izsniegts bezprocentu aizdevums saistītam uzņēmumam, tad ar nodokli apliekamais ienākums ir jāpalielina par attiecīgo pakalpojuma un tirgus vērtības starpību (iespējamo aizdevumu procentu summu). Pilnu uzziņas tekstu varat iegūt [šeit](#).
- PVN piemērošana momentloteriju bilešu, telefonsarunu atjaunošanas kodu, virszemes TV priekšapmaksas pakalpojumu realizēšanai un on-line spēļu organizēšanai, šo darījuma uzrādīšana PVN deklarācijā. Pilnu uzziņas tekstu varat iegūt [šeit](#).

Priecāsimies palīdzēt:

Andris Jaunzemis

Sertificēts nodokļu konsultants
UIN un transferta cenas
Tālr.: +371 67379031
Mob.: +371 29635522
E-pasts: andris@taxlink.lv

Rūdolfs Vilsons

Jurists, nodokļu konsultants
PVN, Muita un VID pārsūdzības
Tālr.: +371 67379031
Mob.: +371 29119677
E-pasts: rudolfs@taxlink.lv

Oļegs Sējāns

Sertificēts nodokļu konsultants
PVN un darbaspēka nodokļi
Tālr.: +371 67379031
E-pasts: olegs@taxlink.lv

Agris Nurža

Sertificēts nodokļu konsultants
Darbaspēka nodokļi un
transferta cenas
Tālr.: +371 67379031
Mob.: +371 29882578
E-pasts: agris@taxlink.lv

- Pievienotās vērtības nodokļa, kas aprēķināts no izslēgšanas datumā uzskaitē esošo krājumu vērtības un pamatlīdzekļu atlikušās vērtības, par kuru nodoklis ir atskaitīts kā priekšnodoklis, iekļaušana peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pilnu uzziņas tekstu varat iegūt [šeit](#).

TaxLink Baltic SIA ir uzņēmums, kas sniedz nodokļu konsultācijas un grāmatvedības pakalpojumus un, kas specializējas pakalpojumu sniegšanā lieliem un vidējiem ārvalstu un Latvijas uzņēmumiem.

TaxLink Baltic SIA uzņēmumā strādā augstākā līmeņa profesionāļi, kuriem ir vairāk nekā 10 gadu pieredze nodokļu, juridisko un finanšu pakalpojumu sniegšanā. Vairāki TaxLink Baltic SIA darbinieki ir Latvijas nodokļu konsultantu asociācijas biedri un ir sertificēti nodokļu konsultanti, kuri ir guvuši neatsveramu pieredzi iepriekš strādājot gan Valsts ieņēmumu dienestā, gan vienā no lielākajiem revīzijas, nodokļu un finanšu konsultāciju uzņēmumiem Latvijā („lielā četrinieka” auditorfirmā).

Mūsu biroji:

TaxLink Latvia
Dunties iela 6-214
Rīga, LV-1013
Latvija
Tel: +371 6 737 9031
info@taxlink.lv
www.taxlink.lv

TaxLink Lithuania
Konstitucijosave. 7
Vijņa, LT-09308
Lietuva
Tel: +370 5 277 9397
info@taxlink.lt
www.taxlink.lt

TaxLink Estonia
Viru väljak 2
Tallina
Igaunija
Tel: +372 5334 5334
info@taxlink.ee
www.taxlink.ee

TLA Sp. z o.o.
Włodkowica 12/3
Wrocław, 50-072
Polija
Tel: +48 71 794 01 27
kancelaria@tla-kancelaria.pl
www.tla-kancelaria.pl